

LIPERIN SEURAKUNTA
Kirkkoneuvosto

§

sivu

Kokouspöytäkirja 26.3.2019, nro 2/2019

15	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	23
16	Pöytäkirjantarkastajat	23
17	Työjärjestyksen hyväksyminen	23
18	Vt. nuorisotyön ohjaaja Tiina Hovattala-Saatsin virkasuhteen jatkaminen	24
19	Tilinpäätös 2018	25
20	Liperin kirkon sakastin remontti sekä tukikaide urkumarvelle	26
21	Ylimmän johdon palkkojen sopimustarkistus	27
22	Suomen Lähetysseuran vuosikokousedustajat	29
23	Ilmoitusasiat ja muut asiat	30
24	Kokouksen päättäminen	31

PÖYTÄKIRJAN NRO 2/2019

KOKOUSAIKA 26.3.2019 klo 17.00–19.26

KOKOUSAIKKA Pappila-virastotalo

LÄSNÄ OLLEET
JÄSENET

Jari Uimonen	puheenjohtaja
Riikka Saukkonen-Pietarinen	varapuheenjohtaja
Jouni Hyttinen	jäsen
Kyösti Hämäläinen	jäsen
Mirja Kotivaara	jäsen
Juha Meronen	jäsen
Sirpa Naumanen	jäsen
Hanna-Leena Puhakka	jäsen

POISSA

MUUT LÄSNÄ
OLLEET

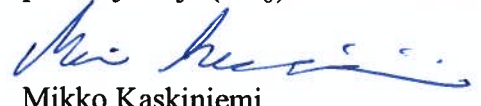
Mikko Kaskiniemi	kirkkovaltuuston pj.
Maija Silvennoinen	kirkkovaltuuston vpj.
Harri Nousiainen	talouspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä

ALLEKIRJOITUKSET

Jari Uimonen
puheenjohtaja

Riikka Saukkonen-Pietarinen
puheenjohtaja (21 §)

Harri Nousiainen
pöytäkirjanpitäjä

Mikko Kaskiniemi
pöytäkirjanpitäjä (21 §)

PÖYTÄKIRJA ON
TARKASTETTU

Liperissä 26.3.2019

Kyösti Hämäläinen
pöytäkirjantarkastaja

Mirja Kotivaara
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA ON OLLUT
YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Liperin seurakunnan kirkkoherranvirastossa ajalla
__/__ - __/__ 2019 viraston aukioloaikoina.

Harri Nousiainen
talouspäällikkö

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kn 15 § KL 7 luku 4 § 1 mom.:

”Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.”

KJ 9 luku 1 § 1–2 mom.:

”Kirkkoneuvosto päättää kokoontumisensa ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto kokoontuu myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai vähintään neljäsosa jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten.

Kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja kirkkoneuvoston päättämällä tavalla. Samalla on kokouksesta ilmoitettava myös kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle.”

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty kirkkoneuvoston jäsenille sekä kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle 19.3.2019.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT

Kn 16 § **PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.):** Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Kyösti Hämäläinen ja Mirja Kotivaara.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kn 17 § **PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.):** Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

VT. NUORISOTYÖNOHJAAJA TIINA HOVATTALA-SAATSIN VIRKASUHTEEN JATKAMINEN

Kn 18 § Tiina Hovattala-Saatsi on hoitanut kirkkoherran palkkauspäätöksellä (24.1.2018) Liperin seurakunnan varhaisnuorisotyöhön painottuvaa nuorisotyön virkaa 1.5.2018 lukien. Virkamääräys jatkuu 30.4.2019 saakka. Hovattala-Saatsi on koulutukseltaan diakoni, mutta hän on myös valmistumassa kirkon nuorisotyönohjaajaksi huhtikuussa 2019.

Varhaisnuorisotyöhön painottuvan nuorisotyönohjaajan viran täyttö on määrä aloittaa kirkkoneuvoston toimesta huhtikuussa 2019, jolloin on mahdollista saada virka täytettyä kesällä 2019. Viranhoidon turvaamiseksi väliajalla on luontevaa, että nykyisen vt. nuorisotyönohjaajan virkasuhdetta jatketaan viran täyttämiseen saakka.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto

- 1) jatkaa Tiina Hovattala-Saatsin virkasuhdetta Liperin seurakunnan vt. nuorisotyönohjaajana 1.5.2019 lukien siihen saakka, kunnes virka vakinaisesti täytetään,
- 2) määrittää palkan vaativuusryhmän 502 mukaisesti, peruspalkka 2 337,31 € vähennettynä 5 % eli 2 220,44 €
- 3) määrää virkapaikaksi Ylämyllyn seurakuntatalon.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TILINPÄÄTÖS 2018

Kn 19 § Liperin seurakunnan tilinpäätös vuodelta 2018 on valmistunut. Tasekirja 2018 on liitteenä 1.

Vuoden 2018 ulkoiset toimintatuotot olivat 128.786,86 € ja ulkoiset toimintakulut 1.897.912,35 €. Vuosikate oli 83.495,13 € eli 9,34 € / seurakunnan jäsen. Tilikauden alijäämä oli 29.391,08 €.

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto allekirjoittaa tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi. Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle

- 1) että kirkkovaltuusto päättää tilintarkastuskertomuksen perusteella tilikauden 1.1.–31.12.2018 tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille
- 2) että tilikauden alijäämä 29.391,08 € siirretään omaan pääomaan Tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

LIPERIN KIRKON SAKASTIN REMONTTI SEKÄ TUKIKAIDE URKUPARVELLE

Kn 20 § Vuoden 2019 talousarvion investointiosassa on 50 000 €:n määräraha Liperin kirkon sakastin remonttiin ja kaapistojen uusimiseen.

Rakennusarkkitehti Jouni Töyrylä on laatinut suunnitelman Liperin kirkon sakastin korjauksista/muutoksista. Remontti käsittää sakastin nykyisten lastulevykaappien purkamisen ja kokolattiamaton poistamisen, lattia-, katto- ja seinäpintojen maalaamisen sekä uusien kaapistojen rakentamisen.

Sakastin korjaussuunnitelma on liitteenä 2.

Rakennusarkkitehti Jouni Töyrylä on laatinut myös suunnitelman Liperin kirkon urkuparvelle asennettavasta tukikaiteesta. Kiinteistökatselmuksen yhteydessä on kiinnitetty huomiota puukaiteen mataluuteen urkuparven kohdalla. Sivulehtereillä kaide on korkeammalla, koska lattiataso on matalammalla kuin urkuparvella. Liian matala kaide urkuparvella voi aiheuttaa vaaratilanteen varsinkin, jos parvella liikkuu yhtä aikaa suurempi määrä ihmisiä.

Suunnitelma kaiteesta on liitteenä 3.

Kirkkolaki 14 luku 5 a § 1 mom.:

”Lausunnot

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän on ennen päätöksen tekemistä varattava Museovirastolle tilaisuus antaa asiasta lausunto, jos päätös koskee suojellun tai sellaisen kirkollisen rakennuksen, jonka käyttöön ottamisesta on kulunut 50 vuotta, olennaista muuttamista tai purkamista taikka käyttötarkoituksen muuttamista. Lausunto on pyydettävä jo asiaa koskevasta suunnitelmasta.”

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto pyytää Museovirastolta lausuntoa liitteenä 2 olevasta sakastin korjaussuunnitelmasta ja liitteenä 3 olevasta urkuparven kaidesuunnitelmasta.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

YLIMMÄN JOHDON PALKKOJEN SOPIMUSTARKISTUS

Kirkkoneuvosto 15.5.2018:

Kn 22 § Ylimmän johdon palkkausjärjestelmäkokeilua jatketaan sopimuskauden loppuun virkaehtosopimuksella ylimmän johdon palkkausjärjestelmän kokeilusta (KirVESTES liite 7).

Palkantarkistukset toteutetaan ylimmän johdon järjestelmässä seurakunnan päätökseen perustuvaa 1,6 prosentin suuruisia järjestelyerää käyttäen. Tarkistukset toteutetaan 1.4.2018 ja 1.4.2019 lukien. Järjestelyerällä voidaan tarkistaa kaikkien järjestelmän piiriin kuuluvien palkkoja tai sitä voidaan suunnata vain jonkun tai joidenkin palkkoihin. Ns. yleiskorotuksella johdon peruspalkkoja ei sopimuskauden aikana tarkisteta.

Järjestelyerä lasketaan ylimmän johdon palkkausjärjestelmän piiriin kuuluvien viranhaltijoiden vuoden 2018 tavanomaisen kuukauden peruspalkoista muodostetusta palkkasummasta. Yksittäisessä seurakunnassa palkkasumma muodostetaan kirkkoherran ja johtavan talous- ja henkilöstöhallinnon viranhaltijan peruspalkasta. Vuoden 2019 järjestelyerä lasketaan samoin.

Päätöksen erän suuntaamisesta tekee seurakunnan kirkkoneuvosto tai muu asiassa toimivaltainen elin. Sille asian esittelee ohjesäännössä määrätty viranhaltija tai luottamushenkilö. Valmistelu on hyvä tehdä erillisessä luottamushenkilöistä koostuvassa ryhmässä.

Allekirjoituspöytäkirjassa edellytetään, että järjestelyerää kohdennettaessa kiinnitetään huomiota mahdollisuuteen korjata johdon palkkauksessa tunnistettavia palkkausepäkohtia. Sellaisia on voinut syntyä muun muassa, jos palkantarkistuksia ei ole 1.8.2014 alkaneen kokeilun aikana tehty siitä huolimatta, että viran tehtävien vaatavuus ja/tai viranhaltijan ammattitaito ja osaaminen ovat muuttuneet olennaisesti.

Järjestelyerämääräyksellä kannustetaan myös kehittämään ylimmän johdon palkkausjärjestelmän paikallista soveltamista. Siihen liittyen määräyksessä edellytetään, että työtehtävien vaativuuden, laaja-alaisuuden ja vastuullisuuden sekä viranhaltijan ammatinhallinnan ja työssä suoriutumisen kokonaisuuden arvioimiseksi asetetaan tavoitteet, joiden pohjalta peruspalkka voidaan määritellä jatkossa. Jos tällaisia tavoitteita on jo asetettu, niitä voidaan hyödyntää järjestelyeräpäätöstä tehtäessä. Lisäksi olisi hyvä pyrkiä luomaan käytännöt, jotka tavoitteiden asettamiseen ja niiden saavuttamisen arviointiin liittyy. Suositeltavaa on muun muassa kokeilla seurakuntajohdon tavoite- ja arviointikeskusteluja käytännössä.

Kirkkoherran tehtävä kuuluu K-hinnoitteluryhmään K20; peruspalkka on tällä hetkellä 4 870,86 € (hinnoitteluryhmän väli 3 982,85 - 4 991,17 €).

Taluspäällikön tehtävä kuuluu J-hinnoitteluryhmään J20; peruspalkka on tällä hetkellä 3 667,61 € (hinnoitteluryhmän väli 3 218,76 - 4 224,85 €).

1,6 prosentin suuruinen järjestelyerä vuodelle 2018 on 136,62 €.

PÄÄTÖSEHDOTUS (vpj.): Kirkkoneuvosto hyväksyy ylimmän johdon palkantarkistukset seuraavasti: Kirkkoneuvosto päättää jakaa vuoden 2018 järjestelyerän 136,62 € niin että kirkkoherran osuus on 35% ja taluspäällikön osuus 65% järjestelyerästä.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jari Uimonen ja Harri Nousiainen esteellisinä poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puheenjohtajana tämän pykälän ajan toimi Pentti Hyttinen ja pöytäkirjanpitäjänä Mikko Kaskiniemi.

Kirkkoneuvosto 26.3.2019:

Kn 21 § Kirkkoherran tehtävä kuuluu K-hinnoitteluryhmään K20; peruspalkka on tällä hetkellä 4 918,68 € (hinnoitteluryhmän väli 3 982,85 - 4 991,17 €).

Taluspäällikön tehtävä kuuluu J-hinnoitteluryhmään J20; peruspalkka on tällä hetkellä 3 756,41 € (hinnoitteluryhmän väli 3 218,76 - 4 224,85 €).

1,6 prosentin suuruinen järjestelyerä vuodelle 2019 on 138,80 €.

PÄÄTÖSEHDOTUS (vpj.): Kirkkoneuvosto hyväksyy ylimmän johdon palkantarkistukset seuraavasti: Vuoden 2019 järjestelyerä 138,80 € jaetaan siten, että kirkkoherran osuus on 30 % ja taluspäällikön osuus 70 % järjestelyerästä.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jari Uimonen ja Harri Nousiainen esteellisinä poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puheenjohtajana tämän pykälän ajan toimi Riikka Saukkonen-Pietarinen ja pöytäkirjanpitäjänä Mikko Kaskiniemi.

SUOMEN LÄHETYSSEURAN VUOSIKOKOUSEDUSTAJAT

Kn 22 § Suomen Lähetysseuran vuosikokous pidetään Jyväskylässä lauantaina 18.5.2019.

Liperin seurakunnalla on oikeus lähettää vuosikokoukseen enintään kaksi edustajaa.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto

1. nimeää kaksi edustajaa Suomen Lähetysseuran vuosikokoukseen ja
2. päättää, että seurakunta maksaa vuosikokousedustajien matka- ja majoituskulut.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin. Edustajiksi nimettiin Juha Meronen ja Ulla Pitkänen.

ILMOITUSASIAT JA MUUT ASIAT

Kn 23 § Kirkkoherran viranhaltijapäätökset:

4 § Vuosiloman myöntäminen talouspäällikkö Harri Nousiaiselle ajalle 4.–10.3., 8.–14.4. ja 25.–30.4.2019

5 § Vuosiloman myöntäminen diakonian viranhaltija Minna Turuselle ajalle 3.–10.3.2019

6 § Virkavapaan myöntäminen seurakuntapastori Riitta Mäntylälle ajalle 14.–17.2.2019

7 § Vuosiloman myöntäminen vt. nuorisotyönohjaaja Tiina Hovattala-Saatsille ajalle 15.–17.4.2019

8 § Virkavapaan myöntäminen vt. diakonian viranhaltija Nina Lisitsinille ajalle 2.–3.3.2019

9 § Vuosiloman myöntäminen vt. diakonian viranhaltija Nina Lisitsinille ajalle 4.–5.3.2019

10 § Virkavapaan myöntäminen seurakuntapastori Riitta Mäntylälle ajalle 11.–17.3.2019

Taluspäällikön viranhaltijapäätökset:

9 § Työvapaan myöntäminen seurakuntamestari Tatu Anttilaiselle ajalle 6.–8.2.2019

10 § Työvapaan myöntäminen lastenohjaaja Mirikka Vänskälle ajalle 12.–13.2.2019

11 § Päätös maksuvapautuksesta

12 § Vuosiloman ja lomarahavapaan myöntäminen toimistosihteeri Anna-Maija Karjalaiselle ajalle 20.2.–1.3.2019

13 § Lomarahavapaan myöntäminen toimistosihteeri Anna-Maija Karjalaiselle ajalle 29.4.–10.5.2019

* Kasvatustyön johtokunnan kokouspöytäkirja 12.2.2019, nro 1/2019

* Palvelutyön johtokunnan kokouspöytäkirja 19.2.2019, nro 1/2019

* Julistustyön johtokunnan kokouspöytäkirja 21.2.2019, nro 1/2019

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto merkitsee ilmoitusasiat tietoonsa saatetuiksi ja toteaa, ettei se käytä siirto-oikeuttaan.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Kn 24 § Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.26. Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus liitettiin pöytäkirjaan.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Kirkkoneuvosto

Kokouspäivämäärä
26.3.2019

Pöytäkirjan pykälä
15–24

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u></p> <p>Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 15–17, 19–20, 23–24</p>
	<p><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u></p> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 18, 21–22</p>
	<p><u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u></p> <p>Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Kirkkolain 6 luvun 72 §:n 2 mom:n,2. kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n,3. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, tai4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>
	<p><u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u></p> <p>Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none">• Liperin seurakunnan kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Pappilantie 1, Liperi Postiosoite: Pappilantie 1, 83100 Liperi Sähköposti: liperi.kirkkoherranvirasto@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 18, 21–22</p>
---	--

¹ Hankintalain soveltamisen kynnyksarvot (alv 0 %): 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut), 150.000 € (rakennusurakat), 400.000 € (sosiaali- ja terveyspalvelut) ja 500.000 € (käyttöoikeussopimukset)

	<p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämistä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.</p> <p>Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi seurakunnalle silloin kun se on seurakunnan käytettävissä tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none">– oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi– tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä– millaista oikaisua päätökseen vaaditaan– millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 132–135 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Liperin seurakunnan kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Pappilantie 1, Liperi Postiosoite: Pappilantie 1, 83100 Liperi Sähköposti: liperi.kirkkoherranvirasto@evl.fi</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.</p>
Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none">– oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi– tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä– millaista oikaisua päätökseen vaaditaan– millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan. <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitus- viranomaisen ja valitusaika	<u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: • Itä-Suomen hallinto-oikeus Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, Kuopio Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio Telekopio: 029 564 2501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet . Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:	Valitusaika 30 päivää 30 päivää
	<u>Kirkollisvalitus alustusasiassa</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: • Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: Käyntiosoite: Kuninkaankatu 22 A, Kuopio Postiosoite: PL 42, 70101 Kuopio Sähköposti: kuopio.tuomiokapituli@evl.fi • Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Telekopio: (09) 1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi	Valitusaika 30 päivää 30 päivää
	<u>Valitus markkinaoikeuteen</u> Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen. Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen. Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena	

	<p>ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, Helsinki Telekopio: 029 564 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p>
Muutoksenhaku-ajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.</p>
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">– valittajan nimi ja kotikunta– postiosoite ja puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot– sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä– päätös, johon haetaan muutosta– miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi– perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">– päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä– todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta– asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden</p>

	perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon.
Valitusasiakirjojen toimitaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 euroa ja markkinaoikeudessa 2050 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.
	Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.